

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Media w cyfrowej dekadzie: plan działania

(2021/C 300/13)

Sprawozdawca:	Jan Trei (EE/EPL), burmistrz gminy wiejskiej Viimsi
Dokument źródłowy:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejskie media w cyfrowej dekadzie: Plan działania na rzecz wsparcia odbudowy i transformacji COM(2020) 784 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Z zadowoleniem przyjmuje plan Komisji Europejskiej mający na celu usprawnienie wsparcia dla sektora audiowizualnego i sektora mediów oraz podkreślenie potrzeb mediów lokalnych i regionalnych w całej UE w kontekście ożywienia gospodarczego, ekologii i cyfryzacji.
2. Dąży do dialogu z DG CNECT Komisji na temat środków wykonawczych przewidzianych jako praktyczne działania następcze w związku z planem działania. Podkreśla niezbędne synergie między funduszami i regulacjami na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.
3. Dąży do zwiększenia widoczności KR-u jako podmiotu politycznego w tej dziedzinie w kontaktach z innymi instytucjami UE, zainteresowanymi podmiotami sektorowymi oraz lokalnymi i regionalnymi, a także z ogółem społeczeństwa, aby poszerzyć dostępność informacji i wiedzy fachowej oraz skierować zalecenia polityczne KR-u do różnych poziomów sprawowania rządów.
4. Podkreśla, że w wielu państwach członkowskich regiony są odpowiedzialne za regulację i wspieranie mediów i sektora kultury, z kolei w innych państwach członkowskich polityka medialna leży w gestii rządu centralnego, natomiast odpowiedzialność za politykę kulturalną jest podzielona między poziomy lokalny, regionalny i krajowy.
5. Uważa, że przy koordynacji wsparcia dla sektora mediów na wszystkich szczeblach sprawowania rządów niezbędne jest ściśle partnerstwo z władzami lokalnymi i regionalnymi.
6. Z zadowoleniem przyjmuje zapowiadaną inicjatywę „NEWS” mającą na celu wsparcie sektora mediów informacyjnych i wspieraną przez gwarancję InvestEU. Inicjatywa ta w szczególnym stopniu koncentruje się na mediach lokalnych i regionalnych.
7. Jest przekonany, że plan działania będzie miał silny wpływ na szczeblu lokalnym i regionalnym ze względu na fakt, że ekonomiczna, techniczna i twórcza stabilność pluralizmu mediów zależy od wielości mediów lokalnych i regionalnych oraz od instytucji zaangażowanych w łańcuch wartości, nadzór regulacyjny i współpracę międzysektorową w sektorze produkcji, mediów i sektorze audiowizualnym.
8. Uznaje szczególną wartość regionalnych, a nawet lokalnych strategii innowacji i inteligentnej specjalizacji w sektorze audiowizualnym i medialnym. Strategie te prowadzą do innowacyjnych rozwiązań i efektów domina w innych kluczowych obszarach polityki publicznej i działalności gospodarczej (edukacja, umiejętności i zdrowie).
9. Wzywa Komisję Europejską, aby przy opracowywaniu konkretnych instrumentów i środków w ramach planu działania zachęcała właściwe organy państw członkowskich UE do wyjaśnienia i koordynowania, w miarę możliwości, warunków udzielania pomocy finansowej lokalnym i regionalnym mediom za pośrednictwem odpowiednich programów UE, a w szczególności instrumentów naprawy gospodarczej, a także przyjmuje na siebie zadanie pomocy w rozpowszechnianiu tych informacji wśród odpowiednich podmiotów lokalnych i regionalnych.

10. Wzywa Komisję Europejską, aby w kontekście przyszłych europejskich forów mediów informacyjnych i inicjatyw dotyczących perspektyw europejskiego sektora mediów zwracała szczególną uwagę na zapewnienie jak najszerszej reprezentacji i zaangażowania mediów lokalnych i regionalnych.
11. Podkreśla w szczególności znaczenie promowania w sektorze audiowizualnym i medialnym małych i średnich przedsiębiorstw. Wzywa do konsultowania się z nimi i włączania ich w dalszy rozwój inicjatyw, takich jak portal rynku MEDIA i kreatywne laboratoria innowacji wspierające przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up.
12. Zwraca uwagę na szczególne znaczenie, przynajmniej w okresie przejściowym, gazet i ogłoszeń nieelektronicznych, których zwłaszcza osoby starsze nie chcą zastępować publikacjami elektronicznymi, oraz na to, że należy nadal umożliwiać wydawcom dostarczanie gazet na warunkach ekonomicznych, zwłaszcza na obszarach wiejskich.
13. Apeluje o zwrócenie szczególnej uwagi na media obywatelskie jako tzw. trzeci sektor nadawania (są to zazwyczaj samoorganizujące się, partycypacyjne i nienastawione na zysk media nadające do lokalnych społeczności geograficznych lub grup interesu). Wszystkie szczeble sprawowania rządów powinny należycie uznać media obywatelskie.
14. Ubolewa, że nie uwzględniono szczególnej sytuacji i specyficznych warunków małych krajów (rynków) wynikających zwłaszcza z obecności języków mniejszości UE lub języków pozaeuropejskich używanych przez grupy migrantów.
15. Wzywa Komisję Europejską do zwrócenia szczególnej uwagi na media publiczne i prywatne oraz sektor audiowizualny, które tworzą treści i produkcje oraz pracują i oferują swoje usługi w językach współurzędowych i mniejszościowych używanych w regionach europejskich, a także do zapewnienia konkretnego wsparcia tym mediom i sektorowi audiowizualnemu. Przyczyni się to do standaryzacji tych języków i poszanowania różnorodności kulturowej regionów oraz do zapewnienia praw językowych ich mieszkańców. Wsparcie takie powinno być udzielane w formie specjalnego finansowania dla tych mediów; jest ono szczególnie ważne, aby umożliwić im transformację cyfrową, a tym samym zapewnić ich trwałą obecność w środowisku cyfrowym.
16. Z zadowoleniem przyjmuje środki mające na celu wspieranie nadawców publicznych i podkreślanie ich ważnej roli na szczeblu regionalnym i lokalnym.
17. Zaleca, aby Komisja Europejska opracowała specjalne środki wsparcia w celu promowania mediów regionalnych i lokalnych z funduszy UE na lata 2021–2027.

Ogólna ocena planu działania

18. Ostrzega, by nie zapominać o tym, jak ważne jest inwestowanie w umiejętności cyfrowe, które są warunkiem koniecznym do korzystania z mediów cyfrowych.
19. Ubolewa nad tym, że środki polityczne podejmowane na korzyść lokalnych mediów informacyjnych dotychczas, jako całość, w niewystarczającym stopniu umożliwiły przeprowadzenie przemian i poszukiwanie nowych możliwości, jak również rozwijanie i ustanawianie zrównoważonych modeli biznesowych i dochodowych związanych z transformacją cyfrową.
20. Zauważa, że dziesięć działań przewidzianych w planie działania merytorycznie odpowiada wielu potrzebom tego sektora i można je również wykorzystać do wspierania rozwoju mediów lokalnych i regionalnych. Stwierdza jednak, że w planie działania nie uznano wyraźnie kompetencji władz regionalnych licznych państw członkowskich UE w dziedzinie mediów i sektora audiowizualnego.
21. Zaleca w szczególności pełne uznanie kompetencji lokalnych i regionalnych oraz ułatwienie udziału władz lokalnych i regionalnych w zorganizowanym dialogu na temat konkretnych działań planu działania, a w szczególności działań 1 i 7.
22. Uważa, że dobrze opracowane regulacje i strategia oraz dostosowane do potrzeb środki wsparcia mogą stworzyć środowisko, które umożliwi lokalnym i regionalnym mediom skuteczne stawienie czoła wyzwaniom związanym z ożywieniem gospodarczym, ekologizacją przedsiębiorczości i cyfryzacją.

23. Zwraca uwagę, że sektor ten powinien nie tylko być w stanie finansować produkcję i dystrybucję treści. Równie ważne jest, by w polityce unijnej zdano sobie sprawę z tego, iż sektor audiowizualny i sektor mediów nie mogą być regulowane w taki sam sposób jak inne branże. Podkreśla, że potrzebne jest takie prowadzenie unijnej polityki w tym zakresie, która umożliwi europejskiemu sektorowi medialnemu dalsze produkowanie konkurencyjnych treści w środowisku cyfrowym działającym według uczciwych zasad.

24. Oczekuje, że plan działania będzie miał długofalowy wpływ, i domaga się kompleksowej polityki unijnej dla sektora mediów, łączącej środki w zakresie regulacji, politykę konkurencji i podatkową oraz unijne fundusze i programy. Celem jest wspieranie innowacji i stworzenie równych warunków działania dla europejskich mediów przy jednoczesnym zachowaniu zasad leżących u podstaw Unii, takich jak: poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Pełne przestrzeganie tych wartości powinno być warunkiem wstępnym dostępu europejskich mediów do funduszy UE.

25. Uważa, że ważne jest zapewnienie zdecydowanie pluralistycznego, ekonomicznie stabilnego, innowacyjnego, niezależnego i rzetelnego sektora medialnego w Europie zdolnego dotrzeć do całego społeczeństwa. Jest to bardzo ważne dla UE i jej demokracji, a także dla obywateli, konsumentów i przedsiębiorstw. To również kwestia spójności społecznej.

26. Podkreśla, że media lokalne i regionalne często są na gorszej pozycji w porównaniu z międzynarodowymi platformami internetowymi. KR jest przekonany, że rozwiązanie szeregu kwestii (w tym asymetrii informacji i dostępu do danych) wymaga bardziej szczegółowej uwagi ze strony UE, ponieważ pionowa integracja platform internetowych, wraz z ich funkcją kontrolowania, poważnie utrudnia skuteczny dostęp do usług i treści oraz ich wybór. Komitet uważa zatem, że w kolejnych dyrektywach UE należy ustanowić odpowiednie mechanizmy, by platformy uwzględniały w swych ofertach media lokalne i regionalne uznawane przez władze państwowe lub regionalne. Faworyzowanie własnych usług (self-preferencing) stanowi poważne zagrożenie dla pluralizmu i uczciwej konkurencji.

27. Podkreśla, że wolność, pluralizm i niezależność mediów, a także bezpieczeństwo dziennikarek i dziennikarzy, są podstawowymi elementami prawa do wolności wypowiedzi i informacji oraz mają zasadnicze znaczenie dla demokratycznego funkcjonowania UE i jej państw członkowskich. W tym kontekście docenia pracę niezależnych organizacji strażniczych takich jak Europejskie Centrum Wolności Prasy i Mediów w Lipsku.

Aspekty ekonomiczne

28. Przypomina, że niezależne media lokalne i regionalne, niezależnie od ich modelu biznesowego, wciąż borykają się z problemami finansowymi na rynku, a ich sytuacja pogarsza się wraz z pandemią COVID-19.

29. Zauważa z niepokojem, że rozdrobnienie audiowizualnego rynku UE nadal będzie utrudniać wykorzystanie przewagi rynkowej wynikającej z technologii i wielkości.

30. Cieszy się, że niektóre państwa członkowskie UE postanowiły ostatnio zainwestować znaczne kwoty we wspieranie lokalnego i regionalnego dziennikarstwa.

31. Ponownie podkreśla strategiczne znaczenie sektora audiowizualnego i medialnego dla gospodarki europejskiej i jej wychodzenia z kryzysu. Z zadowoleniem przyjmuje zamierzenie Komisji Europejskiej, by rozwijać ten obszar pod kątem polityki przemysłowej w oparciu o dialog na temat innowacji z przemysłem i specjalną platformę inwestycji kapitałowych.

32. Zauważa, że przydatne jest również mierzenie i ocena terytorialnego oddziaływania (w tym potencjału rozwoju obszarów wiejskich) promocji mediów i sektora audiowizualnego, w szczególności w odniesieniu do wpływu tych środków na tworzenie miejsc pracy w centrach medialnych. Mogłoby to mieć wpływ również na rozwój obszarów wiejskich, gdyby towarzyszyła temu oferta bardziej ukierunkowanych możliwości, tworzonych w kontekście planów odbudowy.

33. Podkreśla szczególne znaczenie kina jako oferty o niskiej wartości progowej i często jedynej oferty kulturalnej, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Zwraca uwagę na ekstremalne konsekwencje, jakie dla kin mają miesiące zamknięcia w kontekście pandemii koronawirusa, i uważa, że w celu zachowania europejskiego krajobrazu kin konieczne jest zapewnienie odpowiedniego okresu wyłącznej projekcji dzieł kinowych w kinach, zanim będą one dalej wykorzystywane na międzynarodowych platformach wideo na żądanie.

34. Wzywa do promowania współpracy i tworzenia sieci kontaktów na szczeblu europejskim między lokalnymi i regionalnymi podmiotami audiowizualnymi i medialnymi, a także między organami publicznymi, w celu realizacji wspólnych projektów, rozwijania synergii i wymiany najlepszych praktyk.
35. Z zadowoleniem przyjmuje niedawne inicjatywy polityczne UE mające na celu wypełnienie luki między zasobami na innowacje technologiczne a tymi przeznaczonymi na kulturalne i kreatywne aspekty sektora audiowizualnego i mediów.
36. Ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje to, że Komisja Europejska zaproponowała większe inwestycje we wspieranie krajobrazu medialnego i zamierza przeznaczyć 61 mln EUR z programu „Kreatywna Europa 2021–2027” na wspieranie wysokiej jakości dziennikarstwa, wolności mediów, umiejętności korzystania z mediów i pluralizmu mediów.
37. Ponadto z zadowoleniem przyjmuje nowe interaktywne narzędzie planu działania służące informowaniu przedsiębiorstw medialnych o różnych instrumentach finansowania. Zaleca władzom lokalnym i regionalnym promowanie instrumentów wsparcia, które powstały specjalnie z myślą o lokalnych i regionalnych mediach.
38. Zwraca uwagę na znaczenie przyciągania wykwalifikowanych pracowników w sektorze produkcji audiowizualnej oraz na istniejące już niedobory umiejętności, zwłaszcza w dziedzinie handlu kinematograficznego, i w związku z tym wzywa do finansowania w ramach komponentu MEDIA programu „Kreatywna Europa”.
39. W związku z reorganizacją wsparcia dla festiwali w ramach komponentu MEDIA programu „Kreatywna Europa” na lata 2021–2027 wzywa do dalszego stałego wspierania festiwali, indywidualnie, a nie tylko w sieciach europejskich, tak aby zachować ich indywidualność i jakość.
40. W związku z działaniem 1 planu działania zaleca zdecydowane podejście nastawione na konkretny obszar i dążenie do ścisłego partnerstwa z władzami lokalnymi i regionalnymi. Dlatego sugeruje zgłaszanie Komisji Europejskiej przykładów dobrych praktyk, aby powiązać takie działania i włączać je do planów naprawy i planów działania państw członkowskich UE.

Media lokalne i regionalne

41. Podkreśla, że lokalne media informacyjne odgrywają ważną rolę w życiu publicznym i debacie politycznej, ponieważ promują wiedzę polityczną i udział w życiu politycznym. Niezależne lokalne media informacyjne stanowią filar demokracji w społeczeństwie.
42. Podziela pogląd, że ochrona różnorodności i niezależności mediów musi być kluczowym celem politycznym, który należy również podkreślić w kontekście tego planu działania.
43. Zwraca uwagę, że rolą mediów lokalnych jest m.in. informowanie społeczeństwa poprzez wysokiej jakości, neutralne i krytyczne dziennikarstwo o działaniach polityków i o sprawach publicznych, tak aby obywatele na szczeblu lokalnym mogli na tej podstawie wyrobić sobie stanowisko na te tematy. Lokalne media reprezentują swój region i pomagają ludziom zrozumieć, że są częścią społeczności, że są połączeni za pośrednictwem wspólnego lokalnego kanału informacyjnego i że łączy ich nie tylko bliskość geograficzna.
44. Ubolewa, że na słabo zaludnionych obszarach często brakuje czy to tradycyjnych, czy cyfrowych mediów lokalnych, w przeciwieństwie do gęsto zamieszkałych obszarów miejskich, gdzie funkcjonują i tradycyjne media lokalne, i platformy cyfrowe. Z niektórych obszarów nie ma więc żadnych relacji dziennikarskich lub są one bardzo ograniczone.
45. Przypomina, że w całej Europie główny punkt zainteresowania regionalnych organizacji mediów publicznych stanowią programy informacyjne i kulturalne dotyczące poziomu lokalnego i regionalnego. Regionalne media publiczne przyczyniają się do pluralizmu mediów w regionach. Przyczyniają się również do angażowania obywateli w działania władz lokalnych i regionalnych oraz organizacji kulturalnych i społecznych.
46. Jest głęboko przekonany, że regionalne media publiczne muszą być dostępne dla odbiorców we wszystkich kanałach komunikacji – radiu, telewizji i internecie oraz za pośrednictwem platform oferujących usługi radiowe i telewizyjne na poziomie regionalnym – tak aby żadne z nich nie straciło na znaczeniu i aby nadal mogły pełnić swoją podstawową funkcję. W zależności od specyfiki danego kraju ważne jest również zapewnienie transmisji mediów regionalnych za pośrednictwem wszystkich możliwych kanałów dystrybucji, w tym drogą kablową, cyfrową naziemną, satelitarną i internetową.

47. Proponuje wzmocnienie na szczeblu lokalnym i regionalnym szeregu działań przewidzianych w planie działania, w szczególności działania 1, pod warunkiem że przewidziane zostaną inwestycje w budowanie potencjału podmiotów lokalnych.

Innowacje i technologie

48. Przypomina, że cyfryzacja może pomóc w przyciągnięciu nowych odbiorców, ułatwić sięganie po treści niekonwencjonalne i świadczenie nowych usług na rzecz mediów lokalnych i regionalnych oraz promować międzyregionalną współpracę kulturalną. Uważa, że jedynie międzysektorowa cyfryzacja stworzy zupełnie nowy potencjał w zakresie przełomowych modeli biznesowych oraz innowacyjnych usług i produktów cyfrowych. Zarazem obawia się, że koszty tej transformacji mogą być zbyt wysokie dla władz lokalnych i regionalnych.

49. Przypomina o potrzebie zmniejszenia przepaści cyfrowej między środowiskiem miejskim i wiejskim, co jest warunkiem wstępnym, aby obszary wiejskie mogły korzystać z cyfrowych środków komunikacji, a ich ludność – ze wszystkich dostępnych informacji.

50. Stwierdza, że sektor mediów znajduje się w centrum obecnej rewolucji transgranicznej związanej z danymi, sztuczną inteligencją i blockchain. Proponuje, by media odgrywały kluczową rolę w testowaniu i wdrażaniu wytycznych etycznych opracowanych przez powołaną przez Komisję grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. sztucznej inteligencji oraz w dostosowywaniu tych wytycznych do sektora mediów.

51. Odnotowuje, że europejska kultura i kino są nierozdzielnie związane z tożsamością europejską. Dobrze funkcjonujący i pluralistyczny krajobraz medialny w całej UE ma kluczowe znaczenie dla utrzymania i promowania europejskich wartości i europejskiego stylu życia. Wszystkie środowiska mediów zależą od ustalenia wyważonych priorytetów we wdrażaniu unijnych planów naprawy gospodarczej. Chodzi m.in. o ściślejsze powiązanie unijnej polityki audiowizualnej i medialnej z badaniami naukowymi i innowacjami.

52. Podkreśla rolę, jaką przemysł audiowizualny może odegrać w promowaniu turystyki regionalnej i lokalnej, zwłaszcza na obszarach wiejskich, poprzez kreatywne promowanie i upowszechnianie ich atrakcyjności oraz wspieranie zrównoważonej turystyki i rozwoju gospodarczego.

53. Wyraża zadowolenie w związku z tym, że w zakresie infrastruktury danych główne działanie planu działania zapewni synergię z programami „Horyzont Europa” i „Cyfrowa Europa”. Powinno to sprzyjać innowacyjności i kreatywności oraz zapewnić dostępność wszystkich rodzajów mediów – zarówno publicznych, jak i komercyjnych, dużych i małych – na niedyskryminacyjnych zasadach. Podkreśla, że synergie te powinny być również dostępne dla mediów lokalnych i regionalnych niezależnie od ich struktury własności i struktury administracyjnej. W związku z tym w wypadku produkcji europejskich materiałów informacyjnych i audiowizualnych systematycznie wymagane powinny być inwestycje w technologie takie jak wielojęzyczne napisy, dubbing w języku migowym lub audiodeskrypcja.

54. Uważa, że jednym z zadań programu „Horyzont Europa” jest wspieranie medialnych elementów infrastruktury otwartego oprogramowania. Jest to warunek wstępny powodzenia innowacji nie tylko pod względem technologicznym, ale również w odniesieniu do nowych modeli biznesowych i ich wykorzystania we wszystkich mediach.

55. Uważa, że we wszystkich odpowiednich unijnych programach wsparcia (Kreatywna Europa, Erasmus+, Horyzont 2020 itp.) należy poświęcić odpowiednią uwagę kwestii potrzeb w zakresie rozwoju umiejętności cyfrowych w sektorze audiowizualnym i medialnym na szczeblu lokalnym i regionalnym. Kompetencje cyfrowe powinny przy tym wykraczać poza podstawowe e-umiejętności i obejmować również umiejętność korzystania z informacji i mediów.

56. Apeluje o ukierunkowane wsparcie na szczeblu lokalnym i regionalnym w celu utworzenia europejskich centrów technologii medialnych oraz europejskich centrów technologicznych, które skupiałyby się na szkoleniu podmiotów medialnych, w tym m.in. na dostępie do środków finansowych pozostających do dyspozycji, w tym do środków finansowych przeznaczonych na odbudowę i niezależność mediów. Umożliwi to inicjatywy pilotażowe i rozpowszechnianie innowacyjnych rozwiązań europejskich.

Niezależność mediów, wiarygodność i lepiej słyszalny głos obywateli

57. Uważa, że w sytuacji kryzysu zdrowotnego, takiego jak pandemia COVID-19, dostęp do wiarygodnych informacji ma ogromne znaczenie. Zwraca uwagę, że zarówno media publiczne, jak i prywatne, dysponujące szeroką gamą usług pod względem jakościowym i ilościowym, informują, dokumentują, utrzymują i oferują usługi edukacyjne i kulturalne na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym w kontekście pandemii, co w istotny sposób przyczynia się do sprostania

wyzwaniom związanym z kryzysem. Wskazuje na następujące najbardziej problematyczne obszary: dostęp do informacji od organów publicznych, dostęp do internetu, ochrona i promowanie niezależnych mediów, dezinformacja w zakresie zdrowia publicznego i monitorowanie zdrowia publicznego.

58. Przypomina, że ze względu na zagrożenie dezinformacją na wszystkich szczeblach terytorialnych należy prowadzić działania na rzecz wspierania pracy weryfikatorów wiadomości i na rzecz umiejętnego korzystania z mediów przez wszystkich obywateli.

59. Przywołuje Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w której wyraźnie zaapelowano m.in. o wolność i pluralizm mediów oraz poszanowanie praw podstawowych. Podkreśla, że presja finansowa, która naraża na szwank podstawę dla funkcjonowania profesjonalnego dziennikarstwa w internecie, jest poważnym zagrożeniem dla wolności mediów. Oczekuje, że Komisja Europejska przy uwzględnieniu kompetencji regulacyjnej państw członkowskich odnośnie do zapewnienia pluralizmu mediów wykorzysta akt prawny o usługach cyfrowych i akt prawny o rynku cyfrowym, by usunąć niedoskonałości rynku i poprawić nierówne relacje między gigantami technologicznymi a przedsiębiorstwami informacyjnymi.

60. Podkreśla, że wiarygodność mediów zaczyna się wraz z niezależnością oraz wolnością wypowiedzi i kończy się, gdy ich zabraknie. Jest to nie do pogodzenia z sytuacjami, w których organ rządowy lub pozarządowy może arbitralnie decydować, które treści są wiarygodne, w jaki sposób kontroluje się dostęp do platform i które treści są relegowane na drugi plan.

61. W odniesieniu do środków w planie działania podkreśla zwłaszcza zaangażowanie obywateli oraz korzyści dla obywateli, które stanowią główne kryteria wspierania projektów, a także poprawę umiejętności korzystania z mediów w społeczeństwie, zwłaszcza wśród ludzi młodych.

62. Uważa, że konieczne jest promowanie umiejętności korzystania z mediów i informacji w celu przeciwdziałania dezinformacji i pomocy obywatelom w poruszaniu się w cyfrowych środowiskach medialnych, a także wspieranie ekosystemu medialnego z wysokiej jakości treściami i etyczną samoregulacją w celu zwalczania dezinformacji i fałszywych informacji.

63. Z zadowoleniem przyjmuje umieszczenie obywateli w centrum planu działania, w szczególności pod względem prawa dostępu do pluralistycznego, zróżnicowanego i niezależnego środowiska medialnego, także na szczeblu regionalnym i lokalnym.

64. Zastrzega – mając na uwadze niezależność mediów – że wszelkie wsparcie finansowe dla mediów powinno być w najlepszym przypadku rozwiązaniem tymczasowym i musi być naprawdę powszechne. Należy ograniczyć dotacje selektywne, aby utrzymać wolne, finansowane przez rynek dziennikarstwo. A jeśli mimo to podejmowano by wyjątkowe środki, trzeba starannie unikać zakłóceń na rynku i bezwzględnie chronić niezależność mediów.

65. Uważa, że europejska grupa regulatorów audiowizualnych usług medialnych (ERGA) powinna promować wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie zwiększania wiedzy o mediach, w szczególności na temat wsparcia, badań, podnoszenia świadomości, współpracy i przeprowadzania ocen przez niezależne krajowe organy regulacyjne, a także na temat form współpracy między krajowymi organami regulacyjnymi, dostawcami usług medialnych i instytucjami edukacyjnymi.

Kontekst regulacyjny

66. Apeluje o bardziej konkretne zaangażowanie Komisji Europejskiej na rzecz dobrze funkcjonującego europejskiego rynku medialnego. Uważa, że skuteczne rozwiązanie tego problemu może wykraczać poza prawodawstwo dotyczące danych, ponieważ obejmuje również aktywne wykorzystywanie krajowych i europejskich instrumentów polityki konkurencji, na przykład po to, by zapobiec ograniczonemu udostępnianiu kluczowej infrastruktury dla nowych podmiotów w Europie.

67. Potwierdza, że unijna polityka audiowizualna powinna opierać się na całościowej wizji dalszych działań we wszystkich dziedzinach związanych z mediami, takich jak konkurencja, prawa autorskie, dane itp. Kształtowanie polityki UE wymaga bardziej przekrojowego podejścia do sektora audiowizualnego i mediów. Domaga się bardziej szczegółowej długoterminowej wizji sektora audiowizualnego i całego europejskiego przemysłu medialnego.

68. Podkreśla potrzebę przyjęcia specjalnego podejścia regulacyjnego do polityki w zakresie danych na potrzeby europejskiego jednolitego rynku cyfrowego po to, aby wszyscy Europejczycy mogli korzystać z prężnie rozwijających się, wydajnych międzynarodowych platform internetowych wideo na żądanie.

69. Domaga się bardziej szczegółowej polityki UE, która faktycznie stworzy równe warunki działania dla wszystkich dostawców audiowizualnych usług medialnych. Powinno to obejmować przepisy dotyczące wspólnego wykorzystywania danych, monitorowania konkurencji i korzyści podatkowych. Z myślą o mniejszych podmiotach tego sektora należy przewidzieć wyjątki, aby zapewnić większą różnorodność treści i produkcji lokalnej.

70. Wierzy w korzyści płynące ze ściślejszego politycznego skoordynowania na szczeblu UE między aktem o usługach cyfrowych, planem działania na rzecz demokracji i planem działania w zakresie mediów. Powinny one mieć ten sam cel – zaawansowany technologicznie, etyczny i stabilny pod względem finansowym europejski ekosystem, który sprawdza się w warunkach międzynarodowej konkurencji.

71. Zgadza się z Komisją Europejską, że lepszy dostęp do treści audiowizualnych oraz lepsza ich dystrybucja przyniosą korzyści pod względem zaspokojenia rosnącego popytu transgranicznego (w tym w regionach przygranicznych), i że będą także korzystne dla mniejszości językowych. Dlatego ten dostęp i dystrybucję należy wspierać w ramach polityki UE. Należy jeszcze bardziej ograniczyć i zminimalizować blokowanie geograficzne, tak aby sektor mógł swobodniej się rozwijać w całej UE.

Zarządzanie

72. Uważa, zwłaszcza w odniesieniu do działania 1, że podejście wyraźnie nastawione na konkretny obszar, a także ścisłe partnerstwo z władzami lokalnymi i regionalnymi są skuteczną metodą realizacji celów.

73. Komitet jest gotów podjąć wraz z Komisją Europejską działania następcze w związku z planem działania, aby opracować środki wykonawcze dla zwiększenia możliwości dla mediów lokalnych i regionalnych w całej UE.

Bruksela, dnia 7 maja 2021 r.

Apostolos TZITIKOSTAS

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
